

Els greuges de cori
a la Catalunya del segle XVI

Tesi per a la col·lació del grau de doctor en Dret
presentada pel llicenciat Oriol OLEART i PIQUET,
dirigida pel Catedràtic d'Universitat
i Professor Emèrit de la UAB Dr. Joaquín Cerdà Ruiz-Pons

Facultat de Dret, Universit. de Barcelona

Curs acadèmic 1991-1992

* L *

F. de LAIGLESIA

Estudios históricos (1515-1555), Madrid (Imp. Clásica Española) 1918-1919, 3 toms.

"Instrucciones y consejos del emperador Carlos V a su hijo Felipe II", en *Estudios Históricos*, I, p. 13-120.

Jesús LALINDE ABADIA

La persona y la obra del jurisconsulto vicense "Jaume Callís", Vic (Il·lustre Col·legi d'Advocats de Vic) 1980.

"Las Asambleas políticas estamentales de la Europa latina", en *Les corts a Catalunya. Actes del congrés ...*, p. 261-269.

"Las Cortes catalanas en la edad media", en *Las Cortes de Castilla y León en la Edad Media. Actas de la Primera Etapa ...*, II, p. 439-490.

"Los Parlamentos y demás instituciones representativas", en *IX Congresso di Storia della Corona d'Aragona, Napoli, 11-15 aprile 1973, sul tema La Corona d'Aragona e il Mediterraneo: aspetti e problemi comuni, da Alfonso il Magnanimo a Ferdinando il Cattolico (1416-1516)*, vol. primo, relazioni, Napoli (Società Napoletana di Storia Patria) 1978, [I], p. 103-179.

"La Purga de Taula", en *Homenaje a Jaume Vicens Vives* (Barcelona 1965), I, p. 499-523.

Henri LAPEYRE

"Economía y sociedad en los países de la Corona de Aragón durante el siglo XVI", en *VIII Congreso de Historia de la Corona de Aragón*, Valencia 1973, p. 9-34.

"La taula de canvis dans le cadre de l'histoire générale de la Banque", en *I CHPV*, I, p. 175-186.

Dámaso de LARÍO

Cortes del reinado de Felipe IV. I. Cortes valencianas de 1626, Valencia (Universidad de Valencia, Departamento de Historia Moderna, "Monografías y fuentes, 9") 1973.

"Cortes valencianas de 1626: problema en torno al pago del servicio ofrecido", en *Estudis*, 4 (1975), p. 115-127.

"Memorial sobre la dificultad de concesión del servicio a Felipe IV en las Cortes valencianas de 1626", en *I CHPV*, III, p. 371-378.

Javier LASFO DE LA VEGA

Cómo se hace una tesis doctoral o Manual de técnica de la documentación científica y bibliográfica, San Sebastián 1947.

Marlene LeGATES

"Princes, Parliaments and Privilege: German Research in European Context", en *European Studies Review* (SACE, London and Beverly Hills), vol. 10 (1980), p. 151-176.

Stanford E[ugene]. LEHMBERG

The later parliaments of Henry VIII, 1536-1547, Cambridge (Cambridge University Press) 1977.

The Reformation parliament 1529-1536, Cambridge (University Press) 1970.

J. LELIÈVRE

"Le rôle financier des assemblées provinciales", en *Études sur l'histoire des assemblées d'états*; Paris (PUF) 1966, p. 105-115.

J. P. LEMARIGNIER

Le France médiévale: institutions et sociétés; Paris (Armand Colin, "Collection U", série "Histoire médiévale") 1974.

Gabriel LEPOINTE

"Le régime monocratique dans les trois derniers siècles de l'ancienne France", en *RSJB*, XXI (1969), p. 675-697.

Histoire des institutions et des faits sociaux (987-1875), Paris (Montchrestien) 1956.

Petit vocabulaire d'histoire du droit français; Paris (Domat Montchrestien) 1948.

Emmanuel LE ROY LADURIE (dir.)

Les Monarchies; Paris (PUF) 1986.

Peter S. LEWIS

La France à la fin du moyen âge. La société politique; (s.11.) (Hachette) 1977.

| Publicat originàriament per Macmillan Press Ltd., 1965.

P[eter]. LINEHAN**V. Brian TIERNEY.**

"The gravamina of the Castilian Church in 1262-3", en *English Historical Review*, 85 (1970), p. 730-754.

| Reimpres en *Spanish Church and Society*, VIII.

"The Spanish Church revisited: the episcopal gravamina of 1279", en TIERNEY / LINEHAN (eds.), *Authority and Power. Studies ...*, Cambridge (Cambridge University Press), p. 127-147.

| Reimpré en *Spanish Church and Society*, VIII.

George LIVET / Roland MOUSNIER

Histoire générale de l'Europe, dirigée par --; Paris (PUF) 1980, 3 vols.

Josep Maria LLOBET PORTELLA

La "Taula de Canvi" de Cervera y su entorno socioeconómico (1599-1715), Lleida (Instituto de Estudios Ilerdenses, Diputación Provincial de Lleida) 1985.

Roger LOCKYER

Tudor and Stuart Britain. 1471-1714, London (?) [Harlow, Essex] (Longman) 1985 (2a ed.).

José LÓPEZ de TORO

"Pedro Mártir de Angleria, Cronista íntimo del emperador", en *Hispania*, 18 (1958), p. 469-504.

R[obert]. Howard LORD

"I parlamenti del medio evo e della prima età moderna", en G. d'AGOSTINO, *Le istituzioni parlamentari ...*, p. 105-121.

| Es la traducció de 'The Parliaments of the Middle Ages and the Early Modern Period' que en dona l'editor, en *The Catholic Historical Review*, XVI (1930), p. 125-144.

Ferdinand LOT (†) / Robert FAWTIER (dirs.)

Histoire des institutions françaises au moyen âge, publiée sous la direction de --, Paris (PUF), 3 toms.

| I. Institutions seigneuriales (Les droits du Roi exercés par les grands vassaux) [auteurs diversos] (1957); II. Institutions royales (Les droits du Roi exercés par le Roi) [els directors] (1958); III. Institutions ecclésiastiques [J.F. Lamarignier, J. Gaudemet, Mgr. G. Mollat] (1962).

Émile LOUSSE

La société d'ancien régime. Organisation et représentation corporatives, vol. I, [Louvain] (Université de Louvain, "Recueil de travaux d'histoire et de philologie, 3me série, 16me fascicule", [= *Études présentées à la Commission ...*, VI]) 1943.

| Es l'únic vol. que fou publicat. N'hi ha una "nouvelle édition conforme a la première", Louvain (Éd. Universitatis) Bruges - Paris (Desclée, De Brouwer, et cia.) 1952.

- "Assemblées d'états", en *L'organisation corporative ...*, [= Études présentées à la ..., VII], p. 231-266.
- "Assemblées représentatives et taxation", en *XIIe Congrès International des Sciences Historiques. Wien 1965; Louvain - Paris 1966*, p. 19-32.
- "Het ontstaan van de middleleeuwsche Standencolleges. Schrijvers en methoden" [= Les origines des assemblées d'États au moyen âge. Les auteurs et les méthodes], en *Historisch Tijdschrift* (Tilbourg), t. XIV (1935), p. 201-243.
- "Les caractères essentiels de l'État corporatif médiéval", en *Bulletin of the International Committee of Historical Sciences*, IX (1937), p. 452-467.
- "Les états du Pays et Duché de Brabant", en *Assemblées d'états [500 ans de vie parlementaire ...]*, p. 5-13.
- "La formation des États dans la société européenne du moyen âge et l'apparition des assemblées d'États", en *VIIe Congrès international des Sciences historiques, Varsovie (1933)*. Rapports présentés au Congrès (Première partie), publicat dins del *Bulletin of the international Committee of Historical Sciences*, V, núm. 18 (feb 1933), p. 85-96.
- "La formation des ordres dans la société médiévale", en *L'organisation corporative ...*, [= Études présentées à la ..., II], p. 61-90.
- "Gouvernés et Gouvernants en Europe occidentale durant le bas moyen âge et les temps modernes. Rapport général", en *RSJB*, XXIV (1966), p. 7-48.
- "Les ordres d'ancien régime n'étaient pas des castes", en *IX International Congress of Historical Sciences, Paris 1950, Louvain* (Bibliothèque de l'Université [= "Studies presented to the International ..., XI"]) 1952, p. 253-270.
- "Les origines des États des principautés des Pays-Bas. Questions de méthode", en *Revue d'Histoire Ecclésiastique*, XXIX (1933), f. 2, p. 367-387.
- "Parlementarisme ou corporatisme? Les origines de assemblées d'états", en *Revue Historique de Droit Français et Étranger* (14e any) 1935, p. 683-706.

B[ryce]. D[ale]. LYON

A constitutional and legal history of medieval England, New York / London (W. W. Norton & Co.) 1980, 2e ed.

| La 1^a ed. es de 1960.

Studies of West European medieval institutions, London (Variorum Reprints [= "Collected Studies, 78"]) 1978.

"Medieval Constitutionalism: a Balance of Power", en *Album Helen Maud Cam*, II, Louvain / Paris

(Publications Universitaires de Louvain / Ed. Nauwelaerts, [= "Études présentées à la Commission ..., XXIV"]) 1961, p. 155-1^o3.

| Recollit en el nou: *Studies of West Europe Medieval Institutions*, London (Variorum Reprints) 1978.

* * *

Charles Howard McILWAIN

Constitutionalism ancient and modern, Ithaca & London (Cornell University Press, "Cornell Paperbacks") 1983 (6ª iapr.).

| La primera edició és de 1940; aplega les sis conferències que l'autor va fer dintre de les "The Messenger Lectures on the Evolution of Civilization" a la Cornell University el curs acadèmic 1938-39.

The growth of political thought in the west. From the greeks to the end of the middle ages, New York (Macmillan) 1932.

The High Court of Parliament and its supremacy. An historical essay on the boundaries between legislation and adjudication in England, New Haven (Yale University Press) / London (Henry Frowde) / Oxford (University Press), 1910.

"Medieval estates", en *The Cambridge Medieval History*, VII, p. 664-715 (i 948-956).

| és el capítol XIII

José Me MADURELL y MARIMON

"Micer Jaume Callís y su biblioteca jurídica", en *AHDE*, 23 (1963), p. 539-607.

F[rederick]. W[illiam]. MAITLAND

The Constitutional History of England. A course of lectures delivered by --, Cambridge (at the University Press), 1950 (reimp.).

| N'hi ha nombroses reedicions, ran de la 18 ed. de 1906.

Equity. A course of lectures by --; Edited by A. H. CHAYTOR & W. J. WHITTAKER; Revised by John BRUNYATE; Cambridge (at the University Press) 1936; [2^a ed. revisada].

| La 18 ed. és de 1909.

Justice and police, London (Macmillan, "The English Citizen, [a series of short books on], His rights and responsibilities") 1885.

Maitland. Selected essays, edited by H. D. HAZELTINE, G. LAPSLEY, P. H. WINFIELD, Cambridge (University Press) 1936.

Selected historical essays of F. W. Maitland, Chosen and introduced by Helen M. CAM, Cambridge (Selden Society / University Press) 1957.

"Introduction", en Otto GIERKE, *Political theories ...*, p. vii-xlv.

"Introduction to Memoranda de parlamento, 1305", en FRYDE / MILLER (eds.), *Historical studies of ...*, I, p. 91-135 (i 358-359).

Originalment era el prefaci de: *Records of the Parliament holden at Westminster .. in the thirty-third year of reign of King Edward the First*, edited by --, Rolls Series, 1893 [p. lxxix-lxxx]. Es conegut igualment amb el títol alternatiu de "Memoranda de Parlamento". Recollit també en: (a) *Maitland. Selected Essays ...*, p. 1-72, (b) *Selected historical essays ...*, p. 52-96

Frederic William MAITLAND / [Sir] Frederick POLLOCK

The history of English law before the time of Edward I, Cambridge (at the University Press, 1952 (2ª ed.).

J[ames]. Russell MAJOR

The Deputies to the Estates General in Renaissance France, Madison (The University of Wisconsin Press, [= Studies presented to the International Commission ... , XXI]) 1960.

The Monarchy, the Estates and the Aristocracy in Renaissance France, London (Variorum Reprints, "Collected studies series, CS 270") 1988.

Representative Institutions In Renaissance France, 1421-1559, Westport (Greenwood Press [= "Studies presented to the International ...", XXII]) 1983.

Reimpr. de 1983 del treball publicat originalment el 1960 per la University of Wisconsin Press.

Representative government in early modern France, New Haven & London (Yale University Press [= "Studies presented to the International ...", LXIII]) 1980.

The estates general of 1560, Princeton (Princeton University Press) 1951.

"The assembly at Paris in the summer of 1575", en *Studia Gratiana*, XV (Roma, 1972 [= *Post scripta. Essays on Medieval Law and the Emergence of the European State in Honor of Gaines Post*. Edited by J. R. STRAYER / D[onald]. E. QUELLER, p. 699-715.

Recollit en el seu *The Monarchy, the Estates ...*, com a § V.

"The electoral procedure for the estates general of France and its social implications, 1483-1651", recollit en el seu *The Monarchy, the Estates ...*, com a § VI.

Publicat inicialment en *Medievalia et Humanistica*, X (Boulder Col., 1958), p. 131-150.

"The French Renaissance Monarchy as seen through the Estates General", en *Studies in the Renaissance*, IX (1962), p. 113-125.

"French Representative Assemblies: Research Opportunities and Research Published", recollit en el seu *The Monarchy, the Estates ...*, com a § X.

Publicat inicialment en *Studies in Medieval and Renaissance History*, Lincoln, Nebraska, vol. I, 1964, p. 183-219.

"The Loss of Royal Initiative and the Decay of the Estates General in France, 1421-1615", recollit en el seu *The Monarchy, the Estates ...*, com a § VIII.

Publicat inicialment en *Album Helen Maud Cas*, vol. II, Louvain / Paris (Ed. Nauwelaerts, ["Studies presented to ... XXIV"]) 1961, p. 245-259.

"The payment of the deputies to the French national assemblies, 1484-1627", recollit en el seu *The Monarchy, the Estates ...*, com a § VII.

Publicat inicialment en *The Journal of Modern History*, XXVII (Chicago, Ill., 1955), p. 217-229.

"Popular Initiative in Renaissance France", recollit en el seu *The Monarchy, the Estates ...*, com a § III.

Publicat inicialment en Archibald S. LEWIS (ed.), *Aspects of the Renaissance. A Symposium*, Austin, Texas (University of Texas Press) 1967, p. 27-41.

"The Renaissance Monarchy: A Contribution to the Periodization of History", recollit en el seu *The Monarchy, the Estates ...*, com a § I.

Publicat inicialment en *The Emory University Quarterly*, XIII (Atlanta, Ga., 1957), p. 114-124.

"The renaissance monarchy as seen by Erasmus, More, Seyssel, and Machiavelli", recollit en el seu *The Monarchy, the Estates ...*, com a § II.

Publicat inicialment en Theodore E. RABB / Jerrold E. SEIGEL (eds.), *Action and Conviction in Early Modern Europe Essays Memory of E. H. Harbison*, Princeton (Princeton University Press) 1969, p. 17-31.

"The third estate in the estates general of Pontoise, 1561", en *Speculum*, XXIX, 2 (abr 1954), p. 460-476.

Recollit en el seu *The Monarchy, the Estates ...*, com a § IV.

Cayetano MANRIQUE / Amalio MARICHALAR

Historia de la Legislación y Recitaciones del Derecho Civil de España, por los abogados --; Madrid (Imprenta nacional) 1871-1872, 9 toms.

J[osé]. A[ntonio]. MARAVALL [CASESNOVES]

Estado moderno y mentalidad social (siglos XV a XVI), Madrid (Eds. Revis. de Occidente S. A.) 1972, 2 toms.

"Le origini dello Stato moderno", en ROTELLI/SCHIERA, *Lo Stato Moderno ... I*, p. 69-60.

Va aparèixer amb el títol "The Origins of the Modern State", en *Cahiers d'histoire mondiale* (1961) p. 799-808

John A. MARINO

Pastoral Economics in the Kingdom of Naples, Baltimore / London (The Johns Hopkins University Press, "The Johns Hopkins University Studies in Historical and Political Science, 106th series (1988), 1") 1988.

Antonio MARONGIU

L'istituto parlamentare in Italia dalle origini al 1500, Roma (Senato della Repubblica, nel Centenario del Parlamento italiano, 1848-1948; [= "Études présentées a la Commission internationale pour l'histoire des assemblées d'états, IX"]) 1949.

I parlamenti di Sardegna nella storia e nel diritto pubblico comparato, Roma (A.R.E. [= Anonima Romana Editoriale], "Studi dell'Istituto di diritto pubblico e legislazione sociale della Regia Università di Roma, I") 1931.

I parlamenti sardi, Studio storico istituzionale e comparativo, Milano (Giuffrè, "Publicazioni dell'Istituto di Studi giuridici della Facoltà di Scienze politiche dell'Università di Roma, Serie V, N. 27") 1979.

Il Parlamento in Italia nel medio evo e nell'età moderna. Contributo alla storia delle istituzioni parlamentari dell'Europa occidentale; Milano (Giuffrè, = "Études présentées à la Commission Internationale pour l'Histoire des Assemblées d'États, XXV") 1962.

N'hi ha una versió anglesa. *Medieval Parliaments a Comparative Study*, London (Eire & Spottiswoods) 1962.

"Autonomia e Soggezione degli «Stati» in Italia durante il XVI e il XVII secolo", en *IX International Congress of Historical Sciences*, Paris 1950, Louvain (Bibliothèque de l'Université [= "Studies presented to the International ... , XI"]) 1952, p. 131-143.

"Capitulations électorales et autres liens et limites conventionnels du pouvoir monarchique au XVIe siècle", *Album François Dumont*, p. 99-121.

Es una comunicació presentada a Göttinga, el setembre de 1974 a la sessió de la Comissió internacional per la història de les assemblees d'estats al Max-Planck Institut für Geschichte, a propòsit de «Herrschaftsverträge, Wahlkapitulationen, Fundamentalgesetze», ara amb la bibliografia essencial.

"La città nelle 'corts' e nei parlamenti catalani del secolo XIV", en *Anuario de Estudios Medievales*, VII (1970-1971), p. 653-659.

"Estament, bras o condició nelle corts catalane", en *Boletim da Faculdade de Direito* (Universidade de Coimbra), vol. LVIII (1982) [= "Estudos em homenagem aos profs. doutores M. Paulo Merês e G. Braga da Cruz, I"], p. 729-758.

- "Geronimo Zurita e «las Cortes» d'Aragona", en VII *CHCA*, II, p. 83-97.
- "Jean Bodin et les Assemblées d'états", en *Études présentées à la Commission ...*, XX (Louvain 1959).
 | En fr.: en *Schemis, Baliz, A. Alison, Conch.*, b. 15 (1957).
 | En it. ("Jean Bodin e le assemblee di stati"), en *Studi in onore di E. Croce*, t. II, Milano 1960.
- "Jean Bodin e la polemica sulle «assemblee di stati»", en *RSJB*, XXIV, p. 47-70.
- "Momenti ed aspetti del «quod omnes tangit»", en *Studi in onore di Arnaldo Biscardi*, vol. IV, Milano (Giuffrè) 1983, p. 675-690.
- "Un momento típico de la monarquía medieval: el rey juez", en *AHDE*, 23 (1953), p. 677-715.
- "Parlamento (I.- Storia)", en *Enciclopedia del diritto*, XXXI, p. 725-757.
- "Sardegna 1624. Gravami e Voti Parlamentari", en *Liber memorialis Alberto Era*, Cagliari (Ed. Corten, = "Études présentées à la Commission ...", XXVI") 1961 [1963], p. 83-100.
- "Soberanía e instituciones parlamentarias en la polémica política de los siglos XVI y XVII", en *Revista de Estudios Políticos*, núm. 129-130 (1963), p. 175-211.
- "Lo 'Speculum Principum' del valenzano Pere Belluga", en *VIII Congreso de Historia de la Corona de Aragón*, Valencia, 1 a 8 de octubre de 1967, II. La Corona de Aragón en el siglo XIV, Volumen segundo, Valencia (s.i.) 1970, p. 53-65.

Luis MARQUÉS y CARBO

La Tabla de cambio y comunes depósitos de la ciudad de Lerona, Madrid (Instituto de Estudios de Administración Local) 1952.

Cerónimo MARTEL

Forma de celebrar cortes en Aragón. Escrita por -- (Chronista del Reyno), Zaragoza (Servicio de prensa y publicaciones de las Cortes de Aragón) 1984.
 | Es l'edició facsimil de la de 1641.

J. MARTÍNEZ ALOY

La Diputación de la Generalidad del Reino de Valencia, por el Excmo. Sr. --, expresidente de la Excm. Diputación Provincial de Valencia y cronista de la misma, Valencia [s.i.] 1930.
 | De fet, l'obra fou impresa (per la impremta del fill de J. Vives Mora) a expensas de la Diputació Provincial.

J. MARTÍNEZ CARDOS

"Las Cortes de Castilla en el siglo XVI", en *Revista de la Universidad de Madrid*, VI (1957), p. 583-605.

J. E. MARTÍNEZ FERRANDO

"Aportación de datos acerca del Archivo Real de Barcelona y de sus archiveros durante los reinados de Juan II y Fernando el Católico", en V CHCA [= Fernando el Católico y la cultura de su tiempo], Estudios, V, Zaragoza 1961 [1962], p. 75-109.

F[rancisco] MARTÍNEZ MARINA

Teoría de las Cortes, Madrid (Editora Nacional) 1979, 3 vols. Edición preparada por J. M. Pérez Prendes.

Es una reedició (no facsimilar) de la *Teoría de las cortes ó grandes juntas nacionales de los Reinos de León y Castilla. Monumentos de su constitución política y de la soberanía del pueblo*, Madrid (Imp. de Collado) 1820.

Francesc MASPONS i LABRÓS

"Corts Catalanas", en *La Renaxensa*, I (1871), p. 201-203, 283-284, 297-300 i 305-308.

En *La Renaxensa*, II (1872), troben: a la p. 6.- "Las cortes catalanas del any 1640 ó sean las cortes d'en Claris", signat per J. R. " F."; a les p. 20-21: "Aclaració al catàlech de Corts de Catalunya". Suposo que deu ser la notícia que dóna ELÍAS de MOLINS, II, p. 133, on diu "ha publicado varios estudios históricos sobre las Cortes de Cataluña".

Gian Paolo MASSETTO

"Sentenz", en *Enciclopedia del Diritto*, vol. XLI, p. 1200-1245.

Llorenç MATHEU i SANZ

Tratado de la celebración de cortes generales en el Reino de Valencia. Conságrale al serenísimo señor don Iuar de Austria. Escrívele el Doctor D. Lorenço Matheu y Sanz ..., Madrid (Julián de Paredes) 1677.

N'hi ha una reedició facsimil de Valencia (Lib. Paris-Valencia) 1982.

Memorial

de greuges de 1760. Projecte de constitució de l'estat català de 1883. Memorial de greuges de 1885. Missatge a la reina regent de 1888. Bases de Manresa de 1892, Estudi introductor Dr. Josep A. González Casanova, Barcelona (Generalitat de Catalunya, Dept. de Justícia, "Textos Jurídics Catalans, Lleis i Costums, VI/1", núm. 7) 1990.

L'estudi introductor abraça les p. IX-XI; el memorial de 1760 (en p. confrontades en castellà i en català, amb la mateixa numeració) les p. 1-12; el memorial de 1885, les p. 57-118.

Manuel Paulo MERÇA

O Poder Real e as Cortes (Lições Feitas na Faculdade de Direito de Coimbra no Ano Lectivo de 1922-1923), Coimbra (s.d.).

Pierre MICHAUD-QUANTIN

Universitas. Expressions du mouvement communautaire dans le moyen-âge latin, Paris (Livraire Philosophique J. Vrin, "L'Église et l'État au moyen âge, XIII") 1970.

Tomàs NIERES

Apparatus super constitutionibus curiarum generalium Cathalonie, per Thomam Nieres in decretis licenciatum, et Iurisperitum Gerundensem editi, pars prima [...], pars secunda [...]; Barcinone (Sebastiani A. Cornellas) 1621.

Edward MILLER

"Introduction", en FRYDE / MILLER, *Historical studies of ...*, I.

Sydney Knox MITCHELL

Studies in taxation under John and Henry III, New Haven / London / Oxford (Yale University Press / H. Milford / Oxford University Press; [= "Yale Historical Publication Studies"]) 1914.

Taxation in Medieval England, by --; Edited by Sydney PAINTER; New Haven (Yale University Press) 1951.

Sobei MOGI

Otto von Gierke. His political teaching and jurisprudence. London (P. S. King & son) 1932.

Ruth MOHL

The three estates in medieval and renaissance literature, New York (Frederick Ungar) 1933.

| N'hi ha una reimpressió de 1962.

Pere MOLAS RIBALTA

"La Reial Audiència i les Corts de Catalunya", en *Les corts a Catalunya. Actes del congrés ...*, p. 192-197.

Francesc de B. MOLL

Els llinatges catalans. (Catalunya, País Valencià, Illes Balears). Assaig de divulgació lingüística; Mallorca (Ed. Moll, "Els treballs i els dies, 23") 1982 (2ª ed.).

| N'hi ha una 1ª ed.. Palma de Mallorca (Ed. Moll, "Col. Baixa, 40-42") [1959]. 441 p.

Tomàs de MONTAGUT i ESTRAGUÉS

El Mestre Racional a la Corona d'Aragó (1283-1419), Barcelona (Fundació Noguera, "Textos i Documents,

13-14") 1987, 2 vols. (vol. I: estudi; vol. II: documents).

"Notes sobre l'ofici del mestre racional de la cort en el segle XVI", en A. IGLESIA FERREIRÓS, (dir.) / S. SÁNCHEZ-LAURO (ed.); *Centralismo y Autonomismo ...*, p. 265-294.

Francisco José MORALES ROCA

Próceres habilitados en las Cortes del Principado de Cataluña, siglo XVII (1599-1713), Madrid (Hidalguía / Inst. «Salazar y Castro» (CSIC)) 1983, 2 vols.

Henri MOREL

Le recours au roi dans les pays du sud-ouest de la Mouvance, aux XIIe et XIVe siècles. L'appel a gravamine et la simple querelle et leurs origines romano-canoniques. Toulouse (Impr. M. Espic) 1955.

Enric MOREU-REY

El "Memorial de greuges" del 1760, Barcelona (Mediterrània Ed., "Col. d'Aportació Catalana, XLII") 1968.

"(Cognom) i (cognom): és tradició castellana", en *Societat d'Onomàstica. Butlletí Interior*, XXX (des 1987), p. 17-21.

James F[ield]. WILLARD / William A. MORRIS (eds.)

The English government at work, 1327-1336, Vol. I: Central and Prerogative Administration, Cambridge, Massachusetts (The Medieval Academy of America [= "The Medieval Academy of America, Publication No. 37"]) 1940.

William A. MORRIS / Joseph R. STRAYER (eds.)

The English government at work, 1327-1336, Vol. II: Fiscal Administration, Cambridge, Massachusetts (The Medieval Academy of America [= "The Medieval Academy of America, Publication No. 48"]) 1947.

James F[ield]. WILLARD / William A. MORRIS / William H. DUNHAM (eds.)

The English government at work, 1327-1336, Vol. III: Local Administration and Justice, Cambridge, Massachusetts (The Medieval Academy of America [= "The Medieval Academy of America, Publication No. 56"]) 1950.

George L[achmann]. MOSSE

The struggle for sovereignty in England: from the reign of Queen Elizabeth to the Petition of Right, New York (Octagon Books) 1968.

N'hi ha una edició anterior de: East Lansing, Michigan (Michigan State College Press) 1950.

Roland MOUSNIER

Les institutions de la France sous la monarchie absolue, 1598-1789, Paris (PUF, Col. "Histoire des institutions") 2 vols., tom I: Société et État (1974), tom II: Les organes de l'État en la Société (1980).

"La participation des gouvernés à l'activité des gouvernants dans la France du XVIIe et du XVIIIe siècles", en *RSJB*, XXIV, p. 235-297.

R. MOUSNIER / J.-P. LABATUT / Y. DURAND

Deux cahiers de la noblesse pour les états généraux de 1649-1651. Problèmes de stratification sociale, Paris (PUF, = "Publications de la Faculté des Lettres et Sciences Humaines de Paris, Série «Textes et Documents», tome IX" [= Travaux du centre de recherches sur la civilisation de l'Europe moderne, fascicule 3]) 1965.

Ms ROSA MUÑOZ POMER

Orígenes de la Generalidad Valenciana, [València] (Generalitat Valenciana, Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, "Col. Fonaments, 1") [1987].

Ms ROSA MUÑOZ POMER / Ms José CARBONELL BORJA

"Las Cortes valencianas medievales: aproximación a la historiografía y fuentes para su estudio", en *Les corts a Catalunya. Actes del congrés ...*, p. 270-281.

A[lec]. R[eginald]. MYERS

Crown, household and parliament in fifteenth century England, edited by Cecil H. CLOUGH, London / Ronceverte (The Hambledon Press) 1985.

Parliaments and estates in Europe to 1789, London (Thames & Hudson, "Library of European civilization") 1975.

Estreta impressos com a "The Parliaments of Europe and the age of the Estates (Presidential lecture to the Annual Conference of the Historical Association at Cardiff, 17 April 1974)", en *History*, lx (1975), p. 11-27.

"The English Parliament and the French Estates-General in the Middle Ages", en *Album Helen Maud Cam*, II, Louvain / Paris (Publications Universitaires de Louvain / Ed. Nauwelaerts, = "Études présentées à la Commission ...", XXIV") 1961, p. 139-153.

"Parliamentary Petitions in the Fifteenth Century", en *EHR*, 52 (1937), p. 385-404 (Part I, Petitions from Individuals or Groups); i p. 590-613 (Part II, Petitions of the Commons and Common Petitions).

Recollit en el seu *Crown, household and ...*, com a § I (p. 1-20 i 21-44).

"Parliaments in Europe: The Representative Tradition", en *History Today*, vol. V, nr 6 (juny 1955), p. 383-390 (Part I); i vol. VI, nr 7 (jul 1955), p. 446-454 (Part II).

Recollit, com a "Parliaments in Europe", en *Parliamentary Affairs*, vol. IX (1955-56), p. 49-56 (Part I) i p. 173-187 (Part II).

* N *

Joaquim NADAL i FARRERAS

"El govern de Catalunya entre l'autonomia i el centralisme, segles XVI i XVII", en *Formes i institucions del govern de Catalunya*, Barcelona (Ajuntament de Barcelona, Institut Municipal d'Història, "I Curs d'Història de Catalunya (febrer-març 1977)") 1977, p. 49-58.

Després aparegué la mateixa obra, però, Barcelona (Institut Municipal d'Història / Ed. La magrana) 1953, p. 91-97.

Jordi NADAL OLLER

"Ensayo metodológico para el estudio de la población catalana de 1553 a 1717", en *Estudios de Historia Moderna*, III (1953), p. 237-284 (+ 1 gràfic).

La población española (siglos XVI a XX), Barcelona (Ariel) 1971 (2a ed.).

La revolución de los precios españoles en el siglo XVI. Estado actual de la cuestión, Barcelona (Universidad de Barcelona / Publicaciones de la Cátedra de Historia Económica, curso 1963-1964).

"La revolución de los precios españoles en el siglo XVI. Estado actual de la cuestión", en *Hispania*, 19 (1959), p. 503-529.

"El «redreç» demogràfic de Catalunya en el siglo XVI", en *VI CHCA*, Madrid 1959, p. 875-880.

U[go]. NICOLINI

La proprietà, il Principe e l'espropriazione per pubblica utilità. Studi sulla dottrina giuridica intermedia, Milano (Giuffrè, "R. Università di Roma, Pubblicazioni dell'Istituto di diritto romano dei diritti dell'oriente mediterraneo e di storia del diritto, XIV") 1940.

Hugone NICOLINI (moderante) / Franca SINATTI d'AMICO (curavit)

Indices corporis iuris civilis iuxta vetustiores editiones cum critico collatas, Mediolani (Giuffrè [= *Ius Romanum Medii Aevii*, "Subsidia, I"]), Pars I. Index titulorum (1964); Pars II. Index legum,

Volumen primum, A-G (1967), Volumen secundum, H-P (1967), Volumen tertium. Q-Z (1967); Pars III. Index paragraphorum (1970).

J. F. NIERMEYER

Medis iatinitatis lexicon minus, composuit --; Lexique latin médiéval-français / anglais; A medieval Latin-French / English dictionary; Leiden (E. J. Brill) 1954-58.

* O *

Oriol OLEART i PIQUET

La cort general de Catalunya: procediment i atribucions, memòria presentada per a l'obtenció del grau de llicenciat; dirigida pel Dr. Joaquín Cerdà Ruíz-Funes, setembre 1983, Facultat de Dret, Universitat Autònoma de Barcelona, 2 vols; [inèdita].

"Els notaris dels braços de la cort general de Catalunya al segle XVI", en *Estudis sobre història de la institució notarial a Catalunya en honor de Raimon Noguera*, Barcelona (Fundació Noguera, "Estudis, 1") 1988, p. 185-209.

"Organització i atribucions de la Cort General", en *Les corts a Catalunya. Actes del congrés ...*, p. 15-24.

"Procediments i atribucions de la Cort General", en *L'Avenç*, núm. 74 (set 1984), p. 64-67 (més la "Bibliografia seleccionada", p. 46).

Fr[ançois]. OLIVIER-MARTIN

Cours d'histoire du droit public rédigé d'après les notes et avec l'autorisation de --. Diplôme d'études supérieures. Droit public, 1948-1949 [Les ordres, les pays, les villes et communautés d'habitants], Paris (Les cours de droit) (s.a.)

| es un curs de doctorat.

Cours d'histoire du droit public rédigé d'après les notes et avec l'autorisation de --. Diplôme d'études supérieures. Droit public, 1947-1948 [Le conseil d'état du roi], Paris (Les cours de droit) (s.a.)

| es un curs de doctorat.

Histoire du droit français, des origines à la Révolution, Paris (Domat Montchrestien) 1948.

| N'hi ha una 2a ed. de 1951. Ha estat reeditada en facsimil pel CNRS, 1984.

L'Organisation

- *corporative du Moyen Age à la fin de l'Ancien Régime*, [= Études présentées à la Commission internationale pour l'histoire des assemblées d'états, II], Louvain (Bibliothèque de l'Université, Recueil de Travaux publiés par les Membres des Conférences d'Histoire et de Philologie, 2me série, fascicule 44me) 1937.

L'Organisation

corporative du Moyen Age à la fin de l'Ancien Régime, [= Études présentées à la Commission internationale pour l'histoire des assemblées d'états, III], Louvain (Bibliothèque de l'Université, Recueil de Travaux publiés par les Membres des Conférences d'Histoire et de Philologie, 2me série, fascicule 50me) 1939.

L'Organisation

corporative du Moyen Age à la fin de l'Ancien Régime, [= Études présentées à la Commission internationale pour l'histoire des assemblées d'états, VII], Louvain (Bibliothèque de l'Université, Recueil de Travaux d'Histoire et de Philologie, 3me série, fascicule 18me) 1943.

Paul OURLIAC

Historia del Derecho, Puebla, México (Ed. José M. Cajica Jr., "Publicaciones de la Universidad de Puebla") 1952, 2 toms.

"La monocratie en Europe occidentale (XIe - XVe s.). Rapport de synthèse", en RSJB, XXI (1969), p. 7-29.

* P *

El pactismo

en la historia de España. Simposio celebrado los días 24, 25 y 26 de abril de 1978 en el Instituto de España, Cátedra "Francisco de Vitoria", Madrid (Instituto de España) 1980.

Laureà PAGAROLAS i SABATÉ

"Sobre el fogotament ordenat per les corts de Montsó de 1512", en *Butlletí Arqueològic*, època V, núm. 3 (Reial Societat Arqueològica Tarraconense, 1981), p. 47-57.

Narciso PAGÈS [i PRATS]

"Una ojeada sobre las antiguas Cortes de Cataluña"; en *Revista de Gerona*, núm. 2 (feb 1878), p. 49-61; i núm. 3 (març 1878), p. 97-108.

Juan Luis PALOS PEÑARROYA

La práctica del gobierno en Catalunya (s. XVI-XVII). Las Cortes, la Generalitat y el municipio de Barcelona, Bellaterra (UAB) 1990, 2 vols.

| tesi doctoral inédita.

"Las Cortes de Cataluña durante el siglo XVI: apuntes para un estudio social del poder", en *Pedralbes. Revista d'Història Moderna*, 5 (1985), p. 97-116.

| és la comunicació de l'autor al I Congrés d'Història Moderna de Catalunya. Numeroses errades, principalment tipogràfiques.

"Un sector específico de diputados: los síndicos municipales y capitulares", en *Les corts a Catalunya. Actes del congrés ...*, p. 394-402.

Julio A. PARDOS MARTINEZ

Recensió a "D'AGOSTINO: Le Istituzioni Parlamentari nell'Ancien Regime", en *Revista de las Cortes Generales*, 1 (1984), p. 311-322.

D. PASQUET

An essay on the origins of the House of Commons, by --; Translated by R. G. D. LAFFAN. With a Preface and Additional Notes by Gaillard LAPSLEY, London (Merlin Press) 1964, 2a ed.

| La 1a ed. és de la Cambridge University Press, 1925.

Lluís de PEGUERA

Práctica, forma y stil de celebrar Certs generals en Catalunya, y matèrias incidents en aquellas, dividida en tres parts, per lo noble -- del consell de sa Magestat en la Real Audiència de Catalunya; Barcelona (Jeroni Margarit) 1632.

Edició anastàtica, Barcelona (Ed. Base) 1976. N'hi ha una edició de Barcelona (Rafel Figueró) 1761, ... estampada de ramament del molt il·lustre, y fideliss m consistori dels senyors deputats y oydors del present Principat de Catalunya. Se'n conserva el manuscrit a la Biblioteca de Catalunya (ms. 982), que diu: *Libre de la forma y stil que s'han de tenir y guardar en celebrar corts generals en Catalunya, compost primerament en llengua latina per don Luis de Peguera [...] y après per per lo mateix autor [...] traduït [...] en nostra vulgar catalana.*

Josep PELLA i FORGAS

Vegeu José COROLEU.

Llibertats y antich govern de Catalunya. Conferències de ...; Barcelona (Llib. Francesch Puig [= Estudis Universitaris Catalans]) 1905.

Antonio PÉREZ MARTIN

"El estudio de la recepción del Derecho común en España". en CERDÀ / SALVADOR (eds.), *I Seminario ...*, p. 241-325.

"El Ordo iudiciarius «Ad summariam notitiam» y sus derivados. Contribución a la historia de la literatura procesal castellana. I. Estudio, en *Historia. Instituciones. Documentos*, 8 (1981), p. 195-266; II. Edición de textos, en *Historia. Instituciones. Documentos*, 9 (1982), p. 327-423.

Antonio PÉREZ MARTIN / Johannes-Michael SCHOLZ

Legislación y jurisprudencia en la España del Antiguo Régimen; Valencia (Universidad de Valencia [= Publicaciones de la Universidad]) 1978.

! Es l'edició espanyola del volum corresponent a: H. COING, *Handbuch ...*

José Manuel PÉREZ-PRENDES y MUÑOZ de ARRACÓ

Cortes de Castilla, Esplugues de Llobregat / Barcelona (Ariel, "Biblioteca de Ciencia Jurídica") [1974].

"Cortes de Castilla y Cortes de Cádiz", en *Revista de Estudios Políticos*, 126 (1962), p. 321-431.

"«Facer justicia». Notas sobre actuación gubernativa medieval", en *Moneda y Crédito*, núm. 129 (juny 1974 [= "Homenaje a don José Rubio Sacristán, II"]), p. 17-90.

Antonio PERTILE

Storia del diritto italiano dalla caduta dell'impero romano alla codificazione; Bologna (A. Forni) 1965-1966.

[Reedició anastàtica, sobre la 29 ed. "riveduta e migliorata", + "Indice alfabetico-analitico compilato dell'avvocato Ludovico SUSSEIO" (1866)].
 Originariament: Vol. I, "Storia del diritto pubblico e delle fonti", Padova (Fratelli Salmin) 1873 [Forni, 1966]. Vol. II / 1, "Storia del diritto pubblico e delle fonti", Padova (Fratelli Salmin) 1880 [Forni, 1966]. Vol. II / 2, "Storia delle fonti" (29 ed.), [Torino] (Unione tipografica-editrice torinese) 1898 [Forni, 1966]. Vol. III, "Storia del diritto privato", [Torino] (Unione tipografica-editrice torinese) 1894 [Forni, 1966]. Vol. IV [Forni, 1966]. Vol. V, "Storia del diritto penale", Padova (Fratelli Salmin) 1878 [Forni, 1966]. Vol. VI / 1, "Storia della procedura", de Pasquale del GIUDICE, [Torino] (Unione tipografica-editrice torinese) 1900 [Forni, 1966]. Vol. VI / 2, "Storia della procedura", de Pasquale del GIUDICE, [Torino] (Unione tipografica-editrice torinese) 1902 [Forni, 1966].

Pierre PETOT

"La royauté française au moyen âge", en *RSJB*, XXI (1969), p. 389-403.

Andrés Avelino PI y ARIMÓN

Barcelona antigua y moderna, ó descripción é historia de esta ciudad desde su fundación hasta nuestros días, por --, Barcelona (Imp. y Libr. politécnica de Tomás Gorchs) 1854, 2 toms.

V[incenzo]. PIANO MORTARI

Il potere sovrano nella dottrina giuridica del secolo XVI, Napoli (Liguori Ed.) 1973.

Wladimiro PISKORSKI

Las Cortes de Castilla en el período de tránsito de la Edad Media a la Moderna, 1188-1520, Barcelona (Universidad de Barcelona, Facultad de Derecho) 1929 [1930]. Trad. de C. Sánchez Albornoz.

N'hi ha una reedició anastàtica, Barcelona (El Albir, "Biblioteca de historia hispánica, Monografías, Serie minor, nº 2") 1977; amb un estudi sobre "Las cortes medievales castellano-leonesas en la historiografía reciente" (p. v-xxxii) per Julio VALDEÓN BARUQUE.

Geo PISTARINO

"Luchino Scarampi tra Genova e Barcellona per la pace del 1386", en *Medioevo (Saggi e rassegne)*, 1 (1975), p. 33-47.

"Petro Martire d'Anghiera tra Italia e Spagna", en *Miscellanea umanistico-catalana -II-*, Barcellona (Consiglio Nazionale delle Ricerche, Quaderni della Sezione di Studi Storici "Alberto Boscolo") 1991, p. 29-38.

Marcel PLANIOL

Histoire des institutions de la Bretagne, Mayenne (Association pour la publication du manuscrit de M. Planiol) 1981-82, 4 vols.

Theodore F[rank]. T[homas]. PLUCKNETT

Statutes & their interpretation in the first half of the fourteenth century, Cambridge (at the University Press, [= "Cambridge Studies in English Legal History"]) 1922.

Studies in English Legal History, London (The Hambledon Press [= "History Series, 14"]) 1983.

"Frederick William Maitland", en PLUCKNETT, *Studies in English Legal ...*, § XX.

| Publicat originalment en la *New York University Law Review*, vol. 26
| (1951), p. 1-9.

"The Lancastrian constitution", en SETON-WATSON (ed.), *Tudor studies presented ...*, p. 161-181.

"Parliament", en FRYDE / MILLER, *Historical studies of ...*, I, p. 195-241 (i 362-365).

A. F. POLLARD

The evolution of parliament, ... revised with appendices, notes, and illustrations; [London / Harlow] (Longmans) [2a ed. reimpr., 1968].

Factors in modern history, London (Constable and Co.) 1910, 2a impr.

"The Clerical Organization of Parliament", en *EHR*, 57 (1942), p. 31-58

"The Clerk of the Crown", en *EHR*, 57 (1942), p. 312-333.

"Receivers of Petitions and Clerks of Parliament", en *EHR*, 57 (1942), p. 202-226.

Frederick POLLOCK

V. F. W. MAITLAND.

Josep M. PONS i GURI

Recull d'estudis d'història jurídica catalana, Barcelona (Fundació Noguera, "Textos i Documents, 20, 21 i 22") 1989, 3 vols

"Aspectes judicials de la Cort General a l'època medieval", en *Les corts a Catalunya. Actes del congrés ...*, p. 142-145.

Veure "Constituciones de Cataluña", en *NEJSeix*, ..., p. 232-240.

"Corpus iuris", en *Documents jurídics ...*, p. 111-134.

Veure "Cort general de Catalunya", en *GEC*.

"Un fogatjament desconegut de l'any 1358", en *Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona*, XXX (1963-64), p. 323-498.

| Aplegat en *Recull d'estudis ...*, I, p. 255-469.

J.M. PONS GURI / V. SANDALINAS FLORENZA

Constituciones y otros derechos de Cataluña. Textos de Derecho civil vigente en Cataluña, Barcelona (J. M^a. Bosch) 1952.

Linda S. POPOFSKY

"Habeas Corpus and 'Liberty of the Subject': Legal Arguments for the Petition of Right in the Parliament of 1628", en *Historian*, 41 (1979), p. 257-275.

Gaines POST

Studies in Medieval legal thought. Public Law and the State, 1100-1322, Princeton, New Jersey (Princeton University Press) 1964.

"Plena Potestas and Consent in Medieval Assemblies", en *Traditio*, 1 (1943), p. 355-408.

| Recollit en *Studies in Medieval ...*, p. 91-162.

Enrich PRAT de la RIBA

Corts catalanes, proposicions y respostes, ab pròlech y comentaris d'--, Barcelona (Tip. l'Anuari de l'Exportació, "Biblioteca popular, 2") 1906.

Walter PREVENIER

"Les états de Flandre depuis les origines jusqu'en 1790", en *Assemblées d'états [500 ans de vie parlementaire en Belgique, 1464-1964]*, Leuden-Paris (Nauweluerts) 1965, p. 15-59.

Evelyn S[t fanos]. PROCTER

"The development of the catalan Corts in the Thirteenth Century", en *Estudis Universitaris Catalans*, XXII (1936), p. 525-546. Rubió i lluch.

* Q *

Donald E. QUELLER

"Representative institutions and law", en *Recueil de Mémoires et Travaux*, fasc. VII (Société d'Histoire du Droit et des Institutions des anciens pays de droit écrit), 1970 [= "Mélanges Pierre TISSET"], p. 373-388.

María José QUI PONTANALS

Las cortes catalanas de Felipe III. Barcelona 1599, Bellaterra (Facultat de Filosofia i Lletres, UAB) 1978.

| Tesina de llicenciatura inédita dirigida per E. Selvaquer.

* R *

Demetrio RAMOS

Historia de las Cortes tradicionales de España, Madrid (Imp. Aldecoa) 1944.

Doris RAYNER

"The Forms and Machinery of the 'Commune Petition' in the Fourteenth Century", en *EHR*, lvi (1941), p. 198-233 (part I) i p. 549-570 (part II).

José Joaquín REAL DÍAZ

Estudio diplomático del documento indiano, Sevilla (Escuela de Estudios Hispano-americanos) 1970.

Recueils

de la Société Jean Bodin pour l'histoire comparative des institutions, Bruxelles 1936-1984 (fins ara, vols. I-XLIII publicats).

Referència especial als vols.: XX (= "La monocratie, 1re partie"), Bruxelles (Éd. Librairie Encyclopédique) 1970. XXI (= "La monocratie, 2de partie"), Bruxelles (Éd. Librairie Encyclopédique) 1969. XXIV (= "Gouvernés et Gouvernants, 3de partie, Bas moyen âge et temps modernes (I)"), Bruxelles (Éd. Librairie Encyclopédique) 1966. [Publicat també en la col·lecció "Anciens Pays et Assemblées d'États, XXV"]. XXV (= "Gouvernés et Gouvernants, 4de partie, Bas moyen âge et temps modernes (II)"), Bruxelles (Éd. Librairie Encyclopédique) 1965. [Publicat també en la col·lecció "Anciens Pays et Assemblées d'États, XXVI"].

Frances Helen RELF

The petition of right, Minneapolis (University of Minnesota [= "Studies in the Social Sciences, nº 8"]) 1917.

Michel REULOS

"La notion de «justice» et l'activité administrative du roi en France (XVe-XVIIe siècles)", en *Actes du XIVe colloque historique franco-allemand, Tours, 27 mars-1er avril 1977, d'entre d'Histoire Comparée de l'Administration, IV-XVIIIe* (Munich 1980), p. 33-46.

Jean RICHARD

"Les états de Bourgogne", en *RSJB*, XXIV, p. 299-324.

H[enry]. G[erald] RICHARDSON

"The commons and medieval politics", en *Transactions of the Royal Historical Society*, XXVIII (1945), p. 21-45.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XXIV.

"The Origins of Parliament", en *Transactions of the Royal Historical Society*, Fourth Series, vol. XI (1928), p. 146-178 i 172-175.

| Versió revisada en *Essays in Medieval History*, edited by R. W. Southern (1968). Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § I.

H[enry]. G[erald]. RICHARDSON / G[eorge]. O[sborne]. SAYLES

The English parliament in the middle ages, London (The Hambledon Press) 1981.

The Irish parliament in the middle ages, Philadelphia / London / Oxford (University of Pennsylvania Press / G. Cumberlege / Oxford University Press; [= "Études présentées à la Commission Internationale ...", X"]) 1952.

Parliaments and Great Councils in Medieval England, London 1961.

| Reimprès de *LOS*, LXXVII (1961).

"The Clergy in the Easter Parliament, 1285", en *EHR*, lii (1937), p. 224-234.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § VIII.

"The Custody and Publication of the Parliament Rolls", en *Rotuli Parliamentorum Anglie Hactenus Inediti*, Camden Society, Third Series, vol. LI (1935), p. xviii-xxxii.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XX.

"The earliest known official use of the term 'parliament'", en *EHR*, lxxxvi (1967), p. 747-750.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § II.

"The early records of the English parliaments. The English parliaments of Edward I", en *BIHR*, V (1928), p. 129-154.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § V.

"The early records of the English parliaments. The English parliaments of Edward II", en *BIHR*, VI (1928), p. 71-88.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XVI.

"The parliaments of Edward III", en *BIHR*, VIII (1930), p. 65-77 [part I]; i IX (1931), p. 1-18 [part II].

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XXI.

"The early records of the English parliament. The Exchequer Parliament Rolls and Other Documents", en *BIHR*, VI (1929), p. 129-153.

- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XII.
- "The early statutes", en *Law Quarterly Review*,] (1954), p. 201-223, 540-571.
- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XXV.
- "The Irish parliaments of Edward I", en *Proceedings of the Royal Irish Academy*, vol. XXXVIII (1929), p. 128-141.
- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XV.
- "The King's Ministers in Parliament, 1272-1307", en *EHR*, xlv (1931), p. 529-550.
- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § VI.
- "The King's Ministers in Parliament, 1307-1327", en *EHR*, xlvii (1932), p. 194-203.
- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XVII.
- "The King's Ministers in Parliament, 1327-1377", en *EHR*, xlvii (1932), p. 377-397.
- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XXII.
- "The Parliament of Carlisle, 1307 - Some New Documents", en *EHR*, liii (1928), p. 425-437.
- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XII.
- "The parliament of Lincoln, 1316", en *BIHR*, XII (1934), p. 105-107.
- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XVIII.
- "Parliaments and Great Councils in Medieval England", en *Law Quarterly Review*, LXXVII (1961), p. 213-236, 401-426.
- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XXVI.
- "Parliamentary documents from 'ormularies', en *BIHR*, XI (1934), p. 147-162.
- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XIII.
- "The Provisions of Oxford: a forgotten document and some comments", en *Bulletin of the John Rylands Library*, xvii (1933), p. 3-33.
- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § III.
- "The Scottish Parliaments of Edward I", en *Scottish Historical Review*, xxv (1928), p. 300-317.
- | Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XIII.

Sebastià RIERA

Vegeu Rafael CONDE.

José RIUS SERRA

Jaime Callís. *Notas bio-bibliográficas (1364?-1434)*, *Galería de Vicenses Ilustres*. Discurso leído por el Dr. --, prelado doméstico de S.S. en el solemne acto

de la reposición de su retrato en la Galería de Vicensés Ilustres celebrado el día 10 de Julio de 1944, Vic (Tip. Portavella) 1944.

| N'hi ha una ressenya feta per J. Maria Font Sius en *ANDE*, 16 (1945), p. 786-787.

Francisco RIVERO HERNÁNDEZ

"Sentències arbitrals. La sentència arbitral de Guadalupe (Ferran II, 1486)", en *Documents jurídics ...*, p. 203-218.

Paul ROBERT

Le petit Robert, 1, Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française, rédaction dirigée par A. REY et J. REY-DEBOVE, Paris (Le Robert) 1983

| [nouvelle édition revue, corrigée et mise au jour]. N'hi ha edicions anteriors.

C. Grant ROBERTSON

Select statutes cases and documents to illustrate English constitutional history, 1660-1832, with additional matter to 1823, edited by --; London (Methuen) [5^a ed. ampliada, 1928].

David ROMANO

Elementos y técnica del trabajo científico, Barcelona (Teide) 1985, 7^a ed.

Sylvia ROMEU ALFARO

Les Corts valencianes, València (Eliseu Climent, ed. [= Tres i Quatre]) 1985.

"Las Cortes de Valencia en la edad media", en *Las Cortes de Castilla y León en la Edad Media. Actas de la Primera Etapa ...*, II, p. 543-574.

J[ohn]. S[mith]. ROSKELL

The Commons and their Speakers in English Parliaments, 1376-1523, [Manchester] (Manchester University Press [= "Studies presented to the International ... No XXVIII"]) [1965].

"Perspectives in English parliamentary history", en FRYDE / MILLER (eds.), *Historical studies of ...*, II, p. 296-323.

| Publicat inicialment en el *Bulletin of the John Rylands Library*, XLVI (1963-64), p. 448-475. Recollit en versió italiana també amb el títol "Prospettive di storia parlamentare inglese", en ROTELLI / SCHIERA (eds.), *Lo Stato moderno ...*, I, p. 147-172.

Ettore ROTELLI / Pierangelo SCHIERA (eds.)

Lo Stato moderno, Vol. I: Dal Medicevo all'età moderna, a cura di --; Bologna (Il Mulino, "Collana Problemi e prospettive, Serie di storia") [1971]; Vol. II:

Principi e ceti (1973); Vol. III: Accentramento e rivolte (1974).

Manuel ROVIRA

Vegeu Rafael CONDE.

Jordi RUBIÓ i BALAGUER

Vegeu Ramon d'ABADAL i de VINYALS.

Ignacio RUBIO CAMBRONERO

La Deputació del General de Catalunya en los siglos XV y XVI, Barcelona (Diputación Provincial de Barcelona) 1950, 2 toms.

Javier RUÍZ ALMANSA

"La población española en el siglo XVI", en *Revista Internacional de Sociología*, vol. III, núm. 4 (1943).

Conrad S. R. RUSSELL

The crisis of parliaments. English history, 1509-1660, Oxford (Oxford University Press, "The Short Oxford History of the Modern World") 1971.

| N'hi ha reimpr. posteriors.

Parliaments and English Politics, 1621-1629, Oxford (Clarendon Press) 1979.

"Monarchies, Wars, and Estates in England, France, and Spain, c. 1580 - c. 1640", en *Legislative Studies Quarterly*, VII, 2 (maig 1982), p. 205-220.

| La versió castellana "Monarquías, guerras y parlamentos en Inglaterra, Francia y España c. 1580 - c. 1640", publicada a la *Revista de las Cortes Generales*, núm. 6 (3er trimestre 1985), p. 231-255, compta amb un apèndix de Julio A. PARDOS MARTINEZ (p. 255-263).

"Parliament and the King's Finances". en C. RUSSELL (ed.), *The Origins of the English Civil War ...* 1973, p. 91-93.

Peter RYCRAFT

"The role of the Catalan Corts in the later middle ages", en *English Historical Review*, LXXXIX, núm. 351 (abr 1974), p. 241-269.

* 8 *

Ferràn de SAGARRA [i de SISCAR]

Sigil·lografia catalana. Inventari, descripció i estudi dels segells de Catalunya. Barcelona (Estampa d'Henrich i cia.) 1916-1932, 3 toms en 5 vols.

Joaquín SALCEDO IZU

La Diputación del Reino de Navarra (1), Pamplona (Ediciones Universidad de Navarra / Institución Príncipe de Viana) 1969.

"Contrafueros y reparo de agravios", en *AHDE*, 39 (1969), p. 763-775.

"Las Cortes de Navarra en la edad media", en *Las Cortes de Castilla y León en la Edad Media. Acta. de la Primera Etapa ...*, II, p. 575-605.

Núria SALES [de BOHIGAS]

Els segles de la Independència (segles XVI-XVIII) [= volum IV de la *Història de Catalunya*, dirigida per Pierre VILAR, coordinada per Josep TERMES], Barcelona (Ed. 62) 1989.

"Naturalizações Catalãs Séculos XV a XVIII", en *Ler História*, núm. 9 (1986), p. 41-63.

"Naturals i alienígenes: un cop d'ull a algunes naturalitzacions dels segles XV a XVIII", en *Studia in honorem prof. M. de Riquer*, Barcelona (Quaderns Crema) vol. I, p. 675-705.

Emilia SALVADOR ESTEBAN

Cortes valencianas del reinado de Felipe II, Valencia (Universidad de Valencia, Departamento de Historia Moderna, "Monografías y Fuentes, 7") 1974.

"Las Cortes de Valencia". en *Las Cortes de Castilla y León en la Edad Moderna. Actas de la Segunda Etapa ...*, p. 733-821.

Claudio SÁNCHEZ-ALBORNOZ [MENDUIÑA]

La Curia regia portuguesa. Siglos XII y XIII, Madrid (Centro de Estudios Históricos) 1920.

Reimpres amb addicions en: *Investigaciones y documentos sobre las instituciones hispanas*, Santiago de Chile (_____) 1970, p. _____.

"Notas para el estudio del «petitum»", en *Viejos y nuevos estudios sobre las Instituciones Medievales Españolas*, Madrid (Espasa-Calpe), 3 vols., 1976-1980, II (1976), 2ª ed. ampliada, p. 929-967.

Originàriament en *Homenaje a don Ramón Carande*, II, Madrid (Ogama) 1963, 2 vols., p. 361-418. Recollit en *Estudios sobre las instituciones medievales españolas*, México (Universidad Nacional Autónoma de México /

| Instituto de Investigaciones Históricas "Serie Historia General, 5")
1965, p. 483-510.

"La primitiva organización monetaria de León y Castilla",
en *ANDE*, 5 (1928), p. 301-324.

| También en: *Estudios sobre las instituciones medievales españolas*, México
(Universidad Nacional Autónoma de México / Instituto de Investigaciones
Históricas, "Serie Historia General, 5") 1965, p. 441-482; i en *Viejos y
nuevos estudios sobre las Instituciones Medievales Españolas*, Madrid
(Espasa-Calpe), 3 vols., 1976-1980, II (1976), 2ª ed. ampliada, p. 885-
926.

Fernando SÁNCHEZ MARCOS

*Cataluña y el Gobierno central tras la guerra de los
Segadores, 1652-1676*, Barcelona (Ed. Universitat de
Barcelona) 1983.

"El Parlamento de Cataluña de 1653", en *Les corts a
Catalunya. Actes del congrés ...*, p. 182-189.

"El Parlamento General de Cataluña de 1653", en *Mayurqa*,
16 (1976), p. 115-136.

Josep Maria SANS i TRAVÉ / Concepció BALLART i MARSOL

"El catàleg de Diputats i Oïdors de Comptes de la
Generalitat de Catalunya (1359-1710) de Pere Serra i
Postius", en *EHDAP*, 8 (1980), p. 63-118.

Esteban SARASA SÁNCHEZ

Las Cortes de Aragón en la Edad Media, [Zaragoza] (Guara
ed., "Colección básica aragonesa, 17") [1979].

"Las Cortes de Aragón en la edad media", en *Las Cortes de
Castilla y León en la Edad Media. Actas de la
Primera Etapa ...*, II, p. 491-542.

"Las Cortes de Aragón en la edad media. Estado de la
cuestión y planteamiento general", en *Les corts a
Catalunya. Actes del congrés ...*, p. 296-303.

Miquel SARROVIRA

*Cerimonial de Corts. Obra compilada de llochs autèntichs,
de leys del Principat de Cathalunya antics y
pràctichs ...*; Barcelona (Rafel Figueró) 1701.

G[eorge]. O[sborne]. SAYLES

The functions of the medieval parliament of England,
London / Ronceverte (The Hambledon Press) [1988].

The King's Parliament of England, New York (W.W. Norton &
Co., "Historical Controversies") 1974.

| N'hi ha una altra edició, London (Edward Arnold) 1975.

The medieval foundations of England, [London] (Methuen,
"University Paperbacks, UP 149") 1967, reimpr.

| La 1ª ed. és de 1948. La 1ª ed. en paperback és de 1965.

"The Guardians of Scotland and a Parliament at Rutherglen", en *Scottish Historical Review*, xxiv (1927), p. 245-250.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XIV.

"Medieval judges as legal consultants", en *Law Quarterly Review*, lvi (1940), p. 247-254.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § IX.

"Parliamentary Representation in 1294, 1295, and 1307", en *BIHR*, III (1926), p. 110-115.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § XI.

"Representation of Cities and Boroughs in 1268", en *EHR*, xl (1925), p. 580-585.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § IV.

"The Sources of Two Revisions of the Statute of Gloucester, 1278", en *EHR*, lii (1937), p. 467-474.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § VII.

"The Seizure of Wool at Easter 1297", en *EHR* lxxvii (1952), p. 543-547.

| Recollit en RICHARDSON / SAYLES, *The English Parliament ...*, com a § X.

Pierangelo SCHIERA

Otto Hintze, Napoli 1974.

"Sociedade «de estados», «de ordens» ou «corporativa»", en *HESPANHA, Poder e instituições ...*, p. 145-153.

| Publicat inicialment com a "Società per ceti" en N. BOBBIO e MATEUCCI: *Dizionario di politica*, Bari 1976.

Johannes-Michael SCHOLZ

Vegeu Antonio PÉREZ MARTÍN.

E. SCIACCA

"Pensée politique et Institutions représentatives en France de 1498 à 1519", en *Anciens Pays et Assemblées d'états*, LXX (1977), p. 289-306.

Vittorio SCIUTI RUSSI

Il governo della Sicilia in due relazioni del primo seicento, Napoli (Jovene) 1984.

Louis SERBAT

Les assemblées du clergé de France. Origines, organisation, développement, 1561-1615, Paris (Lib. H. Champion, = "Bibliothèque de l'École des hautes études, publiée sous les auspices du ministère de l'instruction publique, Sciences historiques et philologiques, 154e fasc.") 1906.

Bernabé SERRA

Adnotationes decisivæ non minus utiles quam necessariæ ad causas debatorum quæ in curiis generalibus

Cathalonie inter brachia quandoque suscitari solent ...; Barcelona (Jaume Cortey) 1563.

Pere **SERRA** i **POSTIUS**

Vegeu **J.M. SANS** i **TRAVÉ**

J. A. SESMA NUÑOZ

La Diputación del Reino de Aragón en la época de Fernando II (1479-1516), Zaragoza (Inst. Fernando el Católico) 1977.

R. W. SETON-WATSON (ed.)

Tudor studies presented by the board of studies in history in the University of London to Albert Frederick POLLARD being the work of twelve of his colleagues and pupils, Edited by --; London (Longmans) 1924.

Kevin SHARPE (ed.)

Faction and parliament. Essays on Early Stuart History, London / New York (Methuen, "University Paperbacks, 892") 1985.

| és la 1^a ed. com a paperback. Publicat inicialment a Oxford (O.U.P.) 1979.

María del Carmen SIMÓN PALMER

Bibliografía de Cataluña. Notas para su realización; I (1481-1765), Madrid (CSIC, "Cuadernos bibliográficos, XLI") 1980; *II (1766-1820)*, Madrid (CSIC, "Cuadernos bibliográficos, XLII") 1982.

Antoni SIMON i **TARRÉS** (a cura de)

Cavallers i ciutadans a la Catalunya del cinc-cents, Barcelona (Curial Edicions Catalanes, "Biblioteca Torres Amat, 9") 1991.

| La introducció és d'Antoni PLADEVALL i FONT (p. 7-9).

Quentin SKINNER

The Foundations of Modern Political Thought, Cambridge (Cambridge University Press), 1980 reimpr. (vol. I: The Renaissance); 1979 reimpr. (vol. II: The age of Reformation).

| Els vols. I i II són, originàriament, de 1975.

Jaume SOBREQÜÉS i **CALLICO**

El pactisme a Catalunya, Barcelona (Ed.62) 1982.

| Recull, en català, l'originària i més reduïda aportació apareguda sota el títol "La práctica política del pactismo en Cataluña" en *El pactismo en la historia de España*, Madrid, p. 43-74.

"L'Estat català a la Baixa Edat Mitjana: les Corts, la Generalitat i el Consell de Cent", en *Formes i institucions del govern de Catalunya*, Barcelona

(Ajuntament de Barcelona, Institut Municipal d'Història, "A Curs d'Història de Catalunya (febrer-març 1977)") 1977, p. 38-48.

Després en la mateixa obra, però Barcelona (Institut Municipal d'Història / Ed. La Magrana) 1983, p. 61-79; havia estat publicat ja en *Cuadernos de Historia "condes de Cataluña, XVIII" (1978)*, p. 38-48.

Santiago SOBREQÜES i VIDAL / Jaume SOBREQÜES i CALLICO

La guerra civil catalana del segle XV, Barcelona (Ed.62) 1973, 2 vols.

Santiago SOBREQÜES i VIDAL

"Història de la producció del Dret català fins al Decret de Nova Planta"; en *Llibre del II Congrés Jurídic Català*, Barcelona (Il.lustre Col.legi d'Advocats de Barcelona) 1972, p. 79-159.

N'hi ha una edició com a llibre feta pel Col.legi Universitari de Girona, (s.ii.) el 1976, i una en castellà.

Sebastià SOLÉ i COT

La governació general del Principat de Catalunya sota el règim de la Nova Planta (1716-1808). Una aportació a l'estudi del procediment governatiu de les darreries de l'antic règim; Bellaterra (Facultat de Dret, Universitat Autònoma de Barcelona) 1981. 3 vols. [Tesi doctoral inèdita].

Se n'ha publicat el resum

A. V. SOLCVIEV

"La monocratie en Bulgarie", en *RSJB*, XXI (1969), p. 547-561.

Valeriu SOTROPA

"La structure et le rôle de la Diète transylvaine, 1529-1865", en *Parliaments, Estates and Representations*, vol. 9, núm. 1 (juny 1989), p. 27-36.

Claude SOULE

Les États Généraux de France (1302-1789). Étude historique, comparative et doctrinale, Heule (UGA ["Études présentées à la Commission ...", XXXV]) 1968.

"La rémunération des députés aux États généraux de France et son incidence institutionnelle", en *Parliaments, Estates and Representation*, vol. 8, núm. 1 (juny 1988), p. 77-86.

"Le rôle des états généraux et des assemblées de notables dans le vote de l'impôt", en *Études sur l'histoire des Assemblées d'états*, Paris (PUF) 1966, p. 95-103.

Armindo de SOUSA

As Cortes Medievais Portuguesas (1385-1490), Porto (Instituto Nacional de Investigação Científica, Centro da História da Universidade do Porto, "História Medieval-4") 1990, 2 vols.

| *As Cortes medievais portuguesas (1385-1490)*, Dissertação de Doutoramento em História da Idade Média, apresentada à Faculdade de Letras da Universidade do Porto, Porto 1987, 2 vols. (tiratge limitat).

Peter SPUFFORD

Handbook of Medieval Exchange, London (Offices of the Royal Historical Society, "Royal Historical Society guides and handbooks, no. 13") 1986.

| N'hi ha una versió espanyola *Dinero y moneda en la Europa medieval*. Barcelona (Crítica, "Historia medieval") 1991. L'obra és la concreció del treball previ Peter SPUFFORD / Wendy WILKINSON, *Interim List of the Exchange rates of Medieval Europe*, Keele 1977, policopiats.

Origins of the English Parliament, London (Longmans, "Problems and perspectives in history") [1969, 2ª impr.].

| La 1ª ed. és de 1967.

"Assemblies of estates, taxation and control of coinage in medieval Europe", en *Études présentées à la Commission ...*, 31 (1966), p. 113-130.

C. STEPHENSON

"Taxation and representation in the middle ages", en *Anniversary essays in medieval history by students of Charles Homer Haskins*, Boston - New York 19... , p. 291-312.

Dragomir STOJCEVIC

"Gouvernés et Gouvernants dans la Serbie médiévale", en *RSJB*, XXV, p. 309-337.

William STUBBS

The Constitutional history of England in its origin and development, Oxford (Clarendon Press, "Clarendon Press Series"), (2ª ed.) 3 vols., I (1875), II (1877), III (1878).

Select charters and other illustrations of English constitutional history from earliest times to the reign of Edward the first, Oxford (Clarendon Press, "Clarendon Press Series"), (4ª ed.) 1881.

Philippe SUEUR

Histoire du droit public français, XVe-XVIIIe siècle. La genèse de l'Etat contemporain. I / La constitution monarchique, [Paris] (Presses Universitaires de la France, "Thémis, droit") [1989].

* * *

J. R. TANNER

Constitutional documents of the reign of James I A.D. 1603-1625 with an historical commentary, Cambridge (at the University Press) 1961, reimpr.

| La 1ª ed. és de 1930.

English Constitutional Conflicts of the Seventeenth Century 1603-1689, Cambridge (at the University Press) 1960, reimpr.

| La 1ª ed. és de 1925.

Tudor Constitutional Documents A.D. 1485-1603 with an historical commentary, Cambridge (at the University Press) 1940, reimpr.

| La 1ª ed. és de 1922.

Enrique de TAPIA OZCARIZ

Las Cortes de Castilla, 1188-1833; Madrid (Revista de Derecho Privado) 1964.

Pere Hieroni TARAÇONA

Institucions dels furs, y privilegis del Regne de València. e o sumari e repertori de aquells. Autor micer -- ...; València (Pedro de Guete) 1580.

| N'hi ha una reedició facsimil (València (Lib. Paris-Valencia, Colección Biblioteca Valenciana) [s. a.]

Adolphe TARDIF

Histoire des sources du droit français, origines romaines, par --; Paris (Alphonse Picard) 1890.

| N'hi ha una reimpressió. Aalen (Scientia Verlag) 1974

John A[idan]. P[ranis]. THOMSON

Popes and Princes, 1417-1517 Politics and Policy in the Late Medieval Church, London (G. Allen & Unwin, "Early Modern Europe Today") 1980.

B[rian]. TIERNEY

Foundations of the Conciliar Theory: the contribution of the medieval canonists from Gratian to the Great schism, London (Cambridge University Press, [= "New series, 4"]) 1968.

| N'hi ha una edició de 1955.

Religion, law and the growth of constitutional thought 1150-1650, Cambridge (Cambridge University Press [= "The Wiles Lectures giver at the Queen's University of Belfast"]) 1982.

"«The prince is not bound by the laws». Accursius and the Origins of the Modern State", en *Comparative Studies in Society and History*, V (1963), p. 378-400.

Brian TIERNEY / Peter LINEHAN (eds.)

Authority and power. Studies on medieval law and government presented to Walter Ullmann on his seventieth birthday, Cambridge (Cambridge University Press) 1980.

Pierre-Clément TIMBAL / André CASTALDO

Histoire des institutions publiques et des faits sociaux, Paris (Dalloz, "Précis Dalloz") 1985 (7^a ed.).

Francisco TOMÁS y VALIENTE

Manual de historia del Derecho español, Madrid (Tecnos) [1983], 4^a ed.

"La Diputación de las Cortes de Castilla (1525-1601)". en *AHDE*, 32 (1962), p. 347-469.

Antonio de la TORRE y del CERRO

Orígenes de la «Deputació del General de Catalunya»; Discurso de recepción en la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona; Barcelona 1923.

Discursos leídos en la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona en la solemne recepción pública de Don -- el día 18 de noviembre de 1923, Barcelona (RARB / Imp. Atlas geográfico) 1923. [p. 5-521.

David TORRES

"las Cortes y la creación del derecho", en *Las Cortes de Castilla y León en la Edad Moderna*. Actas de la Segunda Etapa ..., p. 89-135.

Félix TORRES AMAT

Memorias para ayudar a formar un diccionario crítico de los escritores catalanes, y dar alguna idea de la antigua y moderna literatura de Cataluña, Barcelona (Impr. J. Verdaguer) 1836.

N'hi ha una reedició facsímil, Barcelona-Sueca (Curial, "Documents de cultura, facsímils") 1973. V. també J. CORRIJAS.

Cristòfol-A. TREPAT

De les Corts al Parlament (segles XIII-XX), [Barcelona] (Barcanova, Biblioteca bàsica d'història de Catalunya, Sèrie «Els temes») [1992].

Juliette-M. TUPIAN

"Le rôle des états de Bretagne en matière d'imposition", en *Études sur l'histoire des assemblées d'états*, Paris (PUF) 1961, p. 137-147.

* U *

Federico UDINA MARTORELL

"El Archivo de la Corona de Aragón y sus fondos sobre Cortes", en *En la España medieval*, Madrid (Universidad Complutense, [= "Estudios en memoria del profesor D. Salvador de Moxó, II"]), 1982, p. 681-694.

| Los p. 686-694 són taules de la documentació conservada.

Walter ULLMANN

Historia del pensamiento político en la Edad Media, Barcelona (Ariel) 1983.

Law and Politics in the Middle Ages, New York (Cornwell University Press) 1975.

Medieval Papalism: The Political Theories of the Medieval Canonists, London 1949.

Principios de gobierno y política en la edad media, Madrid (Revista de Occidente, "Biblioteca de política y sociología, Serie Major") [1971].

| Traducció del seu *Principles of Government and Politics in the Middle Ages*, London 1961.

"The Development of the Medieval Idea of Sovereignty", en *EHR*, LXIV (1949), p. 1-33.

Waclaw URUSZCZAC

Sejm Walny Koronny w latach 1506-1540, Varsovie (Panstwowe Wydawnictwo Naukowe) 1980.

| El títol ve a ser "La dieta general de la corona de Polònia de 1506 a 1540".

* V *

Julio VALDEÓN BARUQUE

"Las Cortes castellanas en el siglo XIV", en *AEM*, 7 (1970-71), p. 633-644.

"Las Cortes de Castilla en la época medieval", en *Les corts a Catalunya. Actes del congrés ...*, p. 341-346.

V. W. PISKORSEI.

Jesús VALLEJO

"Historia del proceso, procedimiento de la historia. Diez años de historiografía procesal en España (1979-1988)", en *Hispania ...*, II, p. 885-921.

Recensió a: AA. VV., *Las Cortes de Castilla y León en la Edad Media ...*, en *AHD*, 58 (1988), p. 638-652.

Juan VALLET de GOYTISOLO

"Las fuentes del derecho según el «Apparatus super constitutionibus curiarum generalium Cathalonie» de Tomás Mieres", en *Libro-homenaje a Ramón M.ª. Roca Sastre*, Madrid (Junta de Decanos de los Colegios Notariales) [1976], I, p. 311-492.

"Valor jurídico de las leyes paccionadas en el Principado de Cataluña", en *El pactismo en la historia de España*, p. 75-110.

André VANDENBOSSCHE

"Les états pyrénéens et l'impôt", en *Études sur l'histoire des assemblées d'états*, Paris (PUF) 1966, p. 157-169.

V. VANECEK

"Trois catégories d'Assemblées d'états dans la Couronne de Bohême du XVIe siècle", en *Album Hélène M. Cam*, Louvain-Paris 1960, p. 203-218.

Jauze VICENS i VIVES

História de los Remensas (en el siglo XV), [Barcelona] (Vicens[-Vives], "Vicens bolsillo, 8") [1978].

Notícia de Catalunya; Barcelona (Destino) 1962.

Els Trastàmars. Barcelona (Vicens Vives) 1956.

! N'hi ha una segona edició, amb nou format, el 1960.

"Estructura administrativa y estatal en los siglos XVI y XVII", en *Coyuntura económica y reformismo burgués*, Barcelona (Ariel) 1968.

Publicat inicialment en *XIe Congrès International des Sciences Historiques, 1960, rapports IV Histoire moderne*, Stockholm (Almqvist & Wiksell) 1960, p. 1-24. Aparegut també (en italià) en *BOTTIGLI / SCHIERA (eds.), Lo Stato moderno ...*, I, p. 221-246, i (en portugués) en *ESPAÑA, Poder e instituições ...*, p. 201-230.

"La transformació de la Generalitat medieval (1479-1493)", en *EUC*, 21 [= Homenatge Rubió i Lluch, III] (1936), p. 97-107.

María VILAR BONET

"La Diputación del General de Cataluña durante el reinado de Fernando de Antequera", en *IV Congreso de Historia de la Corona de Aragón, Actas y comunicaciones*, II, p. 297-304.

Gustavo VILLAPALOS

Los recursos contra los actos de gobierno en la baja edad media. Su evolución histórica en el reino castellano

(1252-1504), Madrid (Instituto de Estudios Administrativos) 1976.

Correspon a la sèrie "Estudios de historia de la administración" i és editat per les "Publicaciones de la Escuela Nacional de Administración Pública. N'hi ha una ressenya de Miguel Angel Pérez de la Canal, en *AHDE*, 46 (1976), p. 772-778.

"Los recursos en materia administrativa en Indias en los siglos XVI y XVII. Notas para su estudio", en *AHDE* 46 (1976), p. 5-76.

Robert VILLERS

"Le déclin des Assemblées d'États en Europe du XVIe au XVIIIe siècles", en *Hommage à Robert Besnier*, Paris (Société d'Histoire du Droit) 1980, p. 279-298.

"Le rôle financier des états de Normandie", en *Études sur l'histoire des assemblées d'états*, Paris (PUF) 1966, p. 125-136.

Paul VINOGRADOFF

The Collected Papers of Paul Vinogradoff, With a Memoir by ... H. A. L. FISHER; Oxford (Clarendon Press) 1928, 2 vols.

| El vol. I és "Historical", i el vol. II és "Jurisprudence".

"Aristotle on legal redress", en *The Collected Papers of Paul Vinogradoff ...*, II, p. 1-14.

"Frederic William Maitland", en *The Collected Papers of Paul Vinogradoff ...*, I, p. 253-264.

* W *

David M[axwell]. WALKER

A legal history of Scotland; Edinburgh (W. Green) 1988, (vol. I: The beginnings to A.D. 1286); 1990 (vol. II: The Later Middle Ages).

The Oxford companion to law, Oxford (Clarendon Press) 1980.

B[ortie]. WILKINSON

The constitutional history of England, 1216-1399, with select documents. London / Toronto / New York (Longmans, Green and Co.), 3 vols., 1948 (vol. I. Politics and the Constitution, 1216-1307), 1952 (vol. II: Politics and the Constitution, 1307-1399), 1958 (vol. III: The Development of the Constitution, 1216-1399).

Constitutional History of England in the Fifteenth Century (1399-1485) with illustrative documents, London (Longmans) 1964.

Studies in the constitutional history of the thirteenth and fourteenth centuries, Manchester (Manchester University Press, Tout Memorial Publication Found [= "Publications of the University of Manchester, No. CCLIII, Historical Series, No. LXXIII"] 1952, 2a ed. | La 1a ed. de de 1937.

Bertie WILKINSON (ed.)

The creation of medieval parliaments, New York / London (John Wiley & sons) 1972.

James F[ield]. WILLARD

V. William A. MORRIS.

O[rlo]. Cyprian WILLIAMS

The historical development of private bill procedure and standing orders in the House of Commons, London (Her Majesty's Stationery Office), 2 vols., vol. I: 1948. vol. II: 1949.

Volkmar WITTMÜTZ

Die Gravamina der bayerischen Stände im 16. und 17. Jahrhundert als Quelle für die wirtschaftliche Situation und Entwicklung Bayerns, Munich 1970.

* Z *

Gaston ZELLER

Les institutions de la France au XVIe siècle, Paris (PUF) 1948.

Eulogio ZUDAIRE HUARTE

"Cortes catalanas. Comentarios a un informe del año 1635", en *Hispania*, XVII, núm. 68 (1957), p. 395-423.

"El 'Discurso de la Corona' en las cortes catalanas de 1626", en *Hispania*, LXXX (1960), p. 541-554.

